

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 476/2018-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Stapring, a. s., Piaristická 2, Nitra, zastúpenej spoločnosťou GHS Legal, s. r. o., Lazaretská 3/A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Horňák, LL.M., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 48/2017 z 28. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Stapring, a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Stapring, a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 S 48/2017 z 28. februára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že cenné papiere (akcie; ISIN CS0009005657) sťažovateľa ako emitenta boli 19. novembra 1993 prijaté na obchodovanie na regulovanom voľnom trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a. s. (ďalej len „burza“).

3.1 Dňa 5. júna 2015 bol sťažovateľovi doručený list z 2. júna 2015, ktorým mu burza oznámila, že rozhodnutím predstavenstva burzy z 28. mája 2015 v súlade s čl. 10 ods. 10.1 písm. a) Pravidiel regulovaného voľného trhu pozastavila s účinnosťou od 2. júna 2015 obchodovanie s cennými papiermi (ISIN CS0009005657), a to z dôvodu nesplnenia informačnej povinnosti zo strany sťažovateľa voči burze spočívajúcej v doručení ročnej finančnej správy k 31. decembru 2014 spolu s dokladom o jej uverejnení.

3.2 Dňa 9. septembra 2015 bol sťažovateľovi doručený list z 3. septembra 2015, ktorým burza sťažovateľovi oznámila, že v súlade s čl. 10 ods. 10.1 písm. a) Pravidiel regulovaného voľného trhu a rozhodnutím predstavenstva burzy z 28. mája 2015 vylúčila s účinnosťou od 3. septembra 2015 cenné papiere (ISIN CS0009005657) sťažovateľa ako emitenta z obchodovania na regulovanom voľnom trhu burzy, a to z dôvodu nesplnenia si zákonnej informačnej povinnosti voči burze.

4. Žalobou doručenou krajskému súdu 21. decembra 2015 sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti listu burzy z 2. júna 2015 označeného ako „*Pozastavenie obchodovania s cennými papiermi a výzva na odstránenie nedostatkov*“ a listu z 3. septembra 2015 označeného ako „*Vylúčenie cenných papierov z obchodovania na regulovanom voľnom trhu BCPB*“ a žiadal ich zrušenie podľa § 250j ods. 2 písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

5. Krajský súd napadnutým uznesením v súlade s § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny súdny poriadok“) žalobu sťažovateľa odmietol. Podľa názoru krajského súdu burza nemala pri rozhodovaní o vylúčení cenných papierov z obchodovania na regulovanom voľnom trhu

postavenie orgánu verejnej správy, preto preskúmanie zákonnosti predmetných oznámení podľa čl. 46 ods. 2 ústavy nebolo prípustné.

6.1 Sťažovateľ s názorom vysloveným v napadnutom uznesení krajského súdu, v zmysle ktorého burza nemala pri rozhodovaní o vylúčení cenných papierov z obchodovania na regulovanom voľnom trhu postavenie orgánu verejnej správy, nesúhlasí, napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za nezákonné, arbitrárne a také, ktorým bola porušená zásada zákazu *denegatio iustitiae* (odopretie spravodlivosti).

6.2 V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že burza ako jediný organizátor regulovaného trhu s cennými papiermi na území Slovenskej republiky, ktorý je členený na trh kótovaných cenných papierov a regulovaný voľný trh, je „*právnickou osobou a v zmysle § 2 ods. 3 Zákona o burze cenných papierov má Žalovaný (burza, pozn.), v rozsahu ustanovenom zákonom, právomoc rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických alebo právnických osôb, a teda má postavenie správneho orgánu aj v zmysle § 1 ods. 2 Správneho poriadku, keďže v zmysle tohto ustanovenia je správnym orgánom aj právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb...*

Aj napriek skutočnosti, že Zákon o burze cenných papierov neobsahoval v čase vydania napadnutých rozhodnutí v súvislosti s rozhodovaním o vylúčení cenných papierov z obchodovania na regulovanom voľnom trhu žiaden výslovný odkaz na Správny poriadok, tak povinnosť Žalovaného ako orgánu verejnej správy postupovať podľa Správneho poriadku ako všeobecného procesného predpisu o správnom konaní (v rámci rozhodovania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb) vyplýva priamo z ustanovenia § 1 ods. 1 Správneho poriadku...“.

6.3 Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie burzy o vylúčení cenných papierov z obchodovania na regulovanom voľnom trhu je rozhodovaním v rámci správneho konania, o čom podľa sťažovateľa svedčí aj to, že „*skutkové okolnosti, ktoré sú dôvodom pre vylúčenie cenných papierov Sťažovateľa z obchodovania na regulovanom voľnom trhu sú súčasne verejnoprávnym deliktom, za ktorý je v súčasnosti voči Sťažovateľovi vedené deliktuálne správne konanie zo strany Národnej banky Slovenska... Rozhodnutie Žalovaného o pozastavení, či vylúčení cenných papierov Sťažovateľa*

z obchodovania na regulovanom voľnom trhu preto nemôže byť súkromnoprávnym rozhodnutím, je potrebné tento rozhodovací proces považovať za verejnoprávny proces, keďže toto konanie a vydanie rozhodnutia je následkom porušenia, či nedodržania všeobecne záväzných právnych predpisov zo strany Sťažovateľa...

Odhladnuc od vyššie uvedenej argumentácie Sťažovateľa, t. j. aj keby Žalovaný nemal pri rozhodovaní o vylúčení cenných papierov z voľného regulovaného trhu postavenie orgánu verejnej správy, tak toto jeho rozhodnutie nemôže byť v zmysle vyššie uvedeného vylúčené zo súdneho preskúmania, keďže napadnuté rozhodnutia Žalovaného sú spôsobilé zasiahnuť do základných práv a slobôd Sťažovateľa...

Pri posudzovaní prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy je Porušovateľ povinný posúdiť, či sa žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie nedotýka základných práv alebo slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje Ústava Slovenskej republiky alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách. V takých prípadoch totiž vylúčenie súdneho preskúmania rozhodnutia správneho orgánu nemožno uplatniť...

Základným právom je aj právo vlastníť majetok (ochrana vlastníctva, obmedzenie vlastníckeho práva, dedenie, vyvlastnenie) a je zrejmé, že Žalovaný zasahuje svojimi rozhodnutiami do vlastníckeho práva Sťažovateľa, keďže Sťažovateľovi v dôsledku rozhodnutí Žalovaného vznikla v zmysle § 118g v spojení s § 170 ods. 3 v zmysle zákona 566/2001 Z. z. o cenných papieroch povinnosť uskutočniť ponuku na prevzatie všetkých akcií Žalovaného a v súčasnosti je Sťažovateľ nútený v súvislosti s touto povinnosťou uskutočňovať rôzne úkony, ktorých následky môžu byť nezvratiteľné a pre samotného Sťažovateľa likvidačné.“

7. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, „aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že Uznesením Krajského súdu v Nitre, č. k. 11 S/48/2017-99 zo dňa 28.02.2018 bolo porušené Sťažovateľove právo na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle článku 46 Ústavy SR a na základe tohto zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.“

II.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11.1 Sťažovateľ sťažnosťou doručenu ústavnému súdu namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu.

11.2 Napriek tomu, že sťažovateľ v sťažnosti výslovne nekonkretizuje, porušenie akého základného práva obsiahnutého v čl. 46 ústavy namieta, z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ má na mysli základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

11.3 Pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovateľ v texte svojej sťažnosti poukazuje aj na porušenie práva upraveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením krajského súdu, avšak vzhľadom na to, že v podanej sťažnosti sa sťažovateľ výslovne domáha toho, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy, ústavný súd posúdil obsah sťažnosti v časti poukazujúcej na porušenie práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu len ako podporný argument sťažovateľa, a teda ako súčasť odôvodnenia sťažnosti.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

13. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

14. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

15. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy

pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

16. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

17. Podľa § 29 Správneho súdneho poriadku konanie na správnych súdoch je jednoinštančné, ak tento zákon neustanovuje inak. Proti rozhodnutiam krajských súdov v správnom súdnictve tak v zásade odvolanie ako riadny opravný prostriedok prípustné nie je.

18. Správny súdny poriadok v § 438 umožňuje podať proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu kasačnú sťažnosť. Kasačná sťažnosť je do právneho poriadku Slovenskej republiky novozavedený opravný prostriedok proti rozhodnutiam krajských súdov, ktorý v správnom súdnom konaní nahrádza inštitút odvolania.

19. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu prednáša sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v podstate jedinú zásadnú námietku. Jej obsahová stránka spočíva v odmietnutí spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keďže krajský súd procesným rozhodnutím

podľa § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku sťažovateľovu správnu žalobu odmietol a jej meritórnymi dôvodmi sa nezaoberal. K samotnému súdnemu prieskumu sťažovateľom napadnutých správnych aktov tak nedošlo. Napadnutým uznesením krajského súdu tak malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, jeho základného práva na súdny prieskum zákonnosti ním napadnutých správnych aktov a jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

20. Podľa § 440 ods. 1 písm. j) Správneho súdneho poriadku kasačnú sťažnosť možno odôvodniť tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že podanie bolo nezákonne odmietnuté.

21. Podľa názoru ústavného súdu citovaný dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. j) Správneho súdneho poriadku predstavuje procesnú platformu, ktorou sa sťažovateľ v správnom súdnictve môže účinne domáhať ochrany svojich základných práv, k porušeniu ktorých malo podľa jeho názoru dôjsť procesným rozhodnutím správneho súdu, ktorým sa konanie o žalobe končí (§ 98 ods. 1 Správneho súdneho poriadku). Niet totiž pochyb, že procesné odmietnutie správnej žaloby má priamy dopad na podobu poskytovanej súdnej ochrany, a tým i na základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. V dôsledku takéhoto rozhodnutia totiž správny súd nezaujme autoritatívne (rozhodovacie) stanovisko k meritórnym výhradám (žalobným bodom), ktoré proti napadnutému postupu alebo rozhodnutiu orgánu verejnej správy sťažovateľ predniesol.

22. S ohľadom na prednesené dôvody je ústavný súd toho názoru, že kasačná sťažnosť predstavuje v okolnostiach sťažovateľovej veci účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný poskytuje ochranu základným právam, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v sťažnosti doručenej ústavnému súdu.

23. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že *„vyčerpal v danej veci všetky právne prostriedky (najmä všetky riadne opravné prostriedky, ale aj viaceré mimoriadne opravné prostriedky), ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne*

poskytoval, a na ktorých použitie bol Sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, a preto už nemôže požiadať o účinnú ochranu svojho základného práva iný orgán verejnej moci, ako Ústavný súd Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu je v danej veci porušovania základného práva Sťažovateľa oprávnený konať a rozhodovať Ústavný súd Slovenskej republiky.“. Z obsahu sťažnosti nevyplýva, kedy a aké opravné prostriedky sťažovateľ pre účely ochrany svojich základných práv a slobôd využil.

24. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ v danom prípade podaním z 8. júna 2018 podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu kasačnú sťažnosť, ktorá bola krajskému súdu doručená 12. júna 2018 a o ktorej ku dňu podania ústavnej sťažnosti najvyšší súd ako všeobecný súd právoplatne nerozhodol.

25. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu ustálenú judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. Iná interpretácia by v danej veci mala za následok nežiaducu situáciu, keď by to isté rozhodnutie súčasne preskúmavali tak všeobecný súd, ako aj ústavný súd. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii; sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

26. V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľ podaním kasačnej sťažnosti, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako kasačný súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci najvyššieho súdu vo veci

sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím najvyššieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 109/2012).

27. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018